

Regelrådet Regelrådet <regelradet@regelradet.se>

Remiss: Förslag på ändring i förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal, dnr N2016/05512/MRT

1 meddelande

Peter Kalliopuro <peter.kalliopuro@regeringskansliet.se> 12 september 2016 10:09
Till: "registrator@kustbevakningen.se" <registrator@kustbevakningen.se>, exp-hkv <exp-hkv@mil.se>, "sjofartsverket@sjofartsverket.se" <sjofartsverket@sjofartsverket.se>, "kontakt@transportstyrelsen.se" <kontakt@transportstyrelsen.se>, "info.smt@chalmers.se" <info.smt@chalmers.se>, "info@lnu.se" <info@lnu.se>, "regelradet@regelradet.se" <regelradet@regelradet.se>, "info@nnr.se" <info@nnr.se>, "info@sweship.se" <info@sweship.se>, "info@skargardsredarna.se" <info@skargardsredarna.se>, "info@transportforetagen.se" <info@transportforetagen.se>, "info@almege.se" <info@almege.se>, "sbf@sjobefal.se" <sbef@sjobefal.se>, "seko@seko.se" <seko@seko.se>
Kopia: N Registrator <n.registrator@regeringskansliet.se>

Förslag på ändring i förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal

Remissinstanser:

1. Kustbevakningen
2. Försvarsmakten
3. Sjöfartsverket
4. Transportstyrelsen
5. Chalmers tekniska högskola / Sjöfart och marin teknik
6. Linneuniversitetet / Sjöfartshögskolan
7. Regelrådet
8. Näringslivets regelnämnd
9. Svensk Sjöfart
10. Skärgårdsredarna
11. Sjöfartens Arbetsgivareförbund (SARF)
12. Almega Tjänsteföretagen
13. Sjöbefälsföreningen
14. Seko

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på bifogad promemoria.

Remissvaren ska ha kommit in till Näringsdepartementet **senast den 24 oktober 2016**.

Adress: Näringsdepartementet, 103 33 Stockholm.

Vi ser gärna att remissvaren även skickas i elektronisk form via e-post till n.registrator@regeringskansliet.se med kopia till peter.kalliopuro@regeringskansliet.se i både word- och pdf-format. Vi skulle uppskatta om filnamnet är Regeringskansliets diarienummer (utan snedstreck), N2016-05512-MRT, följt av remissinstansens namn.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En

myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker

det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna

synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Tomas Brolin

Ämnesråd

2 bilagor

 Missiv N2016-05512-MRT.pdf
63K

 Begränsning av giltighetstiden för vissa behörighetsbevis och certifikat för sjöpersonal N2016-05512-MRT.pdf
201K

REGERINGSKANSLIET

Remiss

2016-09-09

N2016/05512/MRT

Näringsdepartementet

Marknad och regelverk på transportområdet

Niklas da Silva

Telefon 08-405 21 15

Förslag på ändring i förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal

Remissinstanser:

1. Kustbevakningen
2. Försvarsmakten
3. Sjöfartsverket
4. Transportstyrelsen
5. Chalmers tekniska högskola / Sjöfart och marin teknik
6. Linneuniversitetet / Sjöfartshögskolan
7. Regelrådet
8. Näringslivets regelnämnd
9. Svensk Sjöfart
10. Skärgårdsredarna
11. Sjöfartens Arbetsgivareförbund (SARF)
12. Almega Tjänsteföretagen
13. Sjöbefälsföreningen
14. Seko

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på bifogad promemoria.

Remissvaren ska ha kommit in till Näringsdepartementet **senast den 24 oktober 2016**.

Adress: Näringsdepartementet, 103 33 Stockholm.

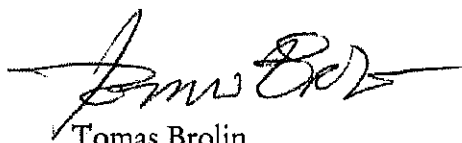
Vi ser gärna att remissvaren även skickas i elektronisk form via e-post till n.registrator@regeringskansliet.se med kopia till peter.kalliopuro@regeringskansliet.se i både word- och pdf-format. Vi skulle uppskatta om filnamnet är Regeringskansliets diarienummer (utan snedstreck), N2016-05512-MRT, följt av remissinstansens namn.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En

myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Tomas Brolin
Ämnesråd

Promemoria

Begränsning av giltighetstiden för vissa
behörighetsbevis och certifikat för sjöpersonal

Dnr
N2016/05512/MRT

Promemorians huvudsakliga innehåll

För att uppfylla krav i EU-rätten och internationell rätt föreslås i denna promemoria att behörighetsbevis och certifikat med obegränsad giltighetstid som har utfärdats enligt förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal eller enligt äldre bestämmelser ska vara giltiga för tjänstgöring längst till och med den 31 december 2016. Handlingarna ska dock vara fortsatt giltiga för tjänstgöring i inre fart. Begränsningarna av giltighetstiden ska inte gälla för s.k. GOC- och ROC-certifikat och inte heller för behörighet som eldare.

1 Författningsförslag

Regeringen föreskriver att det i förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal ska införas ett nytt kapitel, 8 kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap. Giltighet av äldre behörighetsbevis och certifikat

1 §

Behörighetsbevis och certifikat med obegränsad giltighetstid som har utfärdats enligt förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal eller enligt äldre bestämmelser är giltiga för tjänstgöring i vidare fart än inre fart längst till och med den 31 december 2016.

Första stycket gäller inte certifikat som avses i 3 kap. 1 och 2 §§ (GOC-certifikat och ROC-certifikat) och inte heller bevis om behörighet som eldare enligt 3 kap. 25 §.

Denna förordning träder i kraft den 31 december 2016.

2 Bakgrund och behov av författningsändringar

2.1 EU-rätten och STCW-konventionen

Direktivet 2008/106/EG om minimikrav på utbildning för sjöfolk bygger på de internationella normer som finns i Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) konvention av år 1978 om normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning, den s.k. STCW-konventionen. Revideringar av konventionen har skett vid flera tillfällen, den senaste större revideringen skedde 2010. Direktivet ändrades därefter i sin tur genom direktiv 2012/35/EU. I denna promemoria avser en hänvisning till direktivet eller konventionen de senaste lydelseerna av dessa.

2.2 Det svenska genomförandet hittills av direktivet och konventionen

2008 års direktiv är redan genomfört i svensk rätt. Ändringsdirektivet från 2012 skulle vara genomfört senast den 3 juli 2014. Genom de författningsändringar som gjordes i samband med propositionen Några sjömansfrågor (prop. 2013/14:132) genomfördes de sista nödvändiga bestämmelserna av direktivet som inte tidigare redan var genomförda i svensk rätt.

Sverige är också part till STCW-konventionen och har godkänt och genomfört 2010 års ändringar i konventionen, jfr prop. 2010/11:117 och prop. 2013/14:132).

2.3 Ytterligare förändringar av svensk rätt krävs

Ändrade krav i EU-rätten och internationell rätt huvudsaklig anledning

Direktivet och konventionen medger att vissa behörighetsbevis och certifikat som har utfärdats med stöd av äldre bestämmelser får fortsätta att utnyttjas vid tjänstgöring även efter den 3 juli 2014, dock som längst t.o.m. den 31 december 2016. Därefter ska samtliga behörighetsbevis och certifikat som omfattas av direktivet och konventionen uppfylla de nya kraven. De ändrade kraven kan bero på antingen att certifikat som tidigare varit obegränsade i giltighetstiden i fortsättningen ska tidsbegränsas eller att nya krav har införts (mer tjänstgöringstid eller nya eller ändrade utbildningsmoment).

Den svenska regleringen

Enligt förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal har certifikat och vissa behörighetsbevis obegränsad giltighetstid. Många av dessa har utfärdats med stöd av äldre regler och kommer efter den

31 december 2016 inte längre att uppfylla kraven enligt direktivet och konventionen. Det krävs således åtgärder för att se till att de behörighetsbevis och certifikat som omfattas av direktivet och konventionen och som i dag löper med obegränsad giltighetstid upphör att gälla efter den 31 december 2016. Nya certifikat och behörighetsbevis kan då utfärdas till dem som har behov av sådana och som uppfyller de nya kraven.

3 Förslag

Förslag: Behörighetsbevis och certifikat med obegränsad giltighetstid som har utfärdats enligt förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal eller enligt äldre bestämmelser ska vara giltiga för tjänstgöring längst till och med den 31 december 2016. Handlingarna ska dock vara fortsatt giltiga för tjänstgöring i inre fart. Begränsningarna av giltighetstiden ska inte gälla för GOC- och ROC-certifikat och inte heller för bevis om behörighet som eldare.

Skälen för förslaget

Giltighetstiden för certifikat och behörighetsbevis enligt svensk rätt

Enligt 4 kap. 16 § förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal är ett certifikat en särskild handling som gäller tills vidare. Ett certifikat kan sägas visa att innehavaren har godkänd kunskap inom särskilda avgränsade frågor av betydelse för tjänstgöringen ombord på ett fartyg, t.ex. radiohantering, hantering av räddningsfarkoster, sjukvård, brandskydd, grundläggande säkerhet, fartygskock, jfr 4 kap. i nämnda förordning.

Ett behörighetsbevis är enligt 6 kap. 2 § samma förordning en särskild handling och gäller för en tid av högst fem år. Enligt andra stycket i nämnda lagrum gäller behörighetsbevis enligt 2 kap. 11, 12, 23–25 och 27 §§ dock tills vidare. Ett behörighetsbevis kan sägas visa att innehavaren har godkänd utbildning och kunskap för att tjänstgöra ombord på fartyg i en viss befattning, t.ex. sjökaptän, fartygsbefäl, matros, maskinbefäl, maskinpersonal eller fartygselektriker. De behörighetsbevis för vilka obegränsad giltighetstid gäller enligt förordningen avser behörigheterna matros, lättmatros, befaren maskinpersonal, vaktgående maskinpersonal, eldare och fartygselektriker.

Nya krav i EU-rätten och STCW-konventionen

Direktivets och konventionens bestämmelser innebär att behörighetsbevis och certifikat som har utfärdats med stöd av äldre bestämmelser får vara giltiga som längst till och med den 31 december 2016 (jfr t.ex. artikel 30 i direktivet och artikel VII i konventionen).

För följande certifikat gäller därefter dels att giltighetstiden ska vara tidsbegränsad till fem år, dels nya utbildningskrav och ökad längd på den tjänstgöringstid som krävs för att erhålla certifikatet.

- Grundläggande säkerhetsutbildning
- Avancerad brandbekämpning
- Räddningsfarkoster och beredskapsbåtar
- Snabba beredskapsbåtar

För följande handlingar har kraven på något sätt ändrats jämfört med tidigare. Det kan vara frågan om ytterligare eller kortare tjänstgöringstid eller mer omfattande utbildning. Däremot gäller att handlingarna kan ha obegränsad giltighetstid även i fortsättningen.

Behörighetsbevis:

- Matros
- Lättmatros
- Fartygselektriker

Certifikat:

- Certifikat för tjänstgöring på olje- och kemikalietankfartyg

För att uppfylla kraven i direktivet och konventionen behöver det således vidtas åtgärder för att se till att de certifikat och behörighetsbevis som i dag löper med obegränsad giltighetstid och som den 1 januari 2017 får nya krav i direktivet och konventionen inte längre är giltiga.

Skäl att begränsa giltighetstiden även för vissa andra dokument

Även om direktivet eller konventionen inte medför att alla certifikat eller behörigheter som i dag har obegränsad giltighetstid enligt svensk rätt bör upphöra att gälla, finns det anledning av andra skäl att överväga om inte även ytterligare typer av dokument som löper med obegränsad giltighetstid också bör upphöra att gälla den 1 januari 2017.

När det gäller behörigheten befaren maskinpersonal är det också en behörighet som omfattas av direktivet och konventionen. För den behörigheten har dock inga förändringar av kravbilderna skett. Behörighetens namn är dock annorlunda jämfört med tidigare, såväl i konventionen och direktivet som i den svenska regleringen. För att skapa enhetlighet utseendemässigt med direktivet och konventionen bör även dessa behörighetsbevis upphöra att gälla. Behörigheten får dock löpa med obegränsad giltighetstid även i fortsättningen.

De tidigare utfärdade dokumenten – som alltså kan vara utfärdade för många år sedan – har ett annat utseende än de nya, vilket i vissa fall kan försvåra vid t.ex. hamnstatskontroller och även försvåra för innehavaren att utöva sitt yrke till exempel vid en ny anställning då gällande dokument kan behöva uppvisas. De nya dokumenten är också mycket säkrare när det gäller skydd mot förfalskning. Av den anledningen bör certifikat för skyddsansvarig ombord, som alltså löper med obegränsad giltighetstid, upphöra att gälla den 1 januari 2017.

Certifikaten och behörighetsbevisen utgör gynnande förvaltningsbeslut

Ett beslut genom vilket Transportstyrelsen utfärdar ett certifikat eller behörighetsbevis utgör ett s.k. gynnande förvaltningsbeslut. Sådana beslut får enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer inte återkallas, upphävas eller på annat sätt fråntas den positiva verkan de ger den enskilde såvida inte en sådan möjlighet följer av ett återkallelseförbehåll i beslutet eller den författning som beslutet grundats på, en återkallelse är nödvändig av tvingande säkerhetsskäl eller att den enskilde lämnat felaktiga uppgifter eller på annat sätt vilselett myndigheten, jfr t.ex. SOU 2010:29 s. 564–565.

Varken de aktuella certifikaten och behörighetsbevisen eller den reglering som de har utfärdats med stöd av innehåller någon möjlighet för beslutsmyndigheten att tidsbegränsa eller återkalla handlingarna. Det finns inte heller förutsättningar för att vidta sådana åtgärder på någon av de övriga grunder som nämnts ovan. Giltighetstiden för certifikaten och behörighetsbevisen kan däremot tidsbegränsas genom att det införts särskilda föreskrifter om detta (jfr RÅ 1999 ref 76).

De aktuella besluten är fattade med stöd av förordningar som har ersatts av förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal. Bestämmelser om tidsbegränsning av behörighetsbevisen och certifikaten bör därför föras in i förordningen om behörigheter för sjöpersonal.

Det föreslås därför att det i förordningen om behörigheter för sjöpersonal införs ett nytt kapitel och en ny paragraf med innebörden att behörighetsbevis och certifikat med obegränsad giltighetstid som har utfärdats enligt förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal eller äldre bestämmelser ska vara giltiga för tjänstgöring längst till och med den 31 december 2016.

Gällande behörighetsbevis och certifikat för tjänstgöring i inre fart, GOC- och ROC-certifikat samt behörighetsbevis som eldare ska fortsatt gälla

Tillämpningsområdet för direktivet och konventionen är begränsat och gäller inte för tjänstgöring i inre fart. Något krav att sådana behörighetsbevis och certifikat ska upphöra att gälla i den mån de är obegränsade finns därför inte, och bör inte heller införas av andra skäl. Den föreslagna förändringen bör således endast gälla för bevis om behörigheter och certifikat för tjänstgöring i vidare fart än inre fart.

Förslaget bör inte heller omfatta det allmänna operatörs-certifikatet (GOC-certifikat) eller det begränsade operatörs-certifikatet (ROC-certifikat) för maritim mobil trafik i GMDSS. Dessa certifikat utfärdas i särskild form och det är inte motiverat att ställa krav på att dessa byts ut. Slutligen bör inte heller gällande bevis om behörighet som eldare påverkas. Dessa behörighetshandlingar omfattas inte av direktivet eller konventionen och det saknas anledning att av andra skäl begränsa giltighetstiden för dessa.

4 Kostnader och konsekvenser

Allmänt

Förslaget har inga konsekvenser för statens budget, miljön eller jämställdheten.

Transportstyrelsen

Transportstyrelsen kommer att behöva utfärda nya behörighetsbevis och certifikat. Enligt uppgift från Transportstyrelsen finns det ca 9 000 behörigheter och ca 12 000 certifikat som blir ogiltiga den 1 januari 2017 till följd av förslaget. Transportstyrelsen har gått ut med riktad information till de sjömän som berörs av förslaget eftersom behovet att byta ut vissa behörighetsbevis och certifikat till följd av ändringar i direktivet och konventionen har varit kända länge. Detta har inneburit att många redan har bytt ut sina behörigheter och certifikat mot sådana som uppfyller de nya kraven.

Det finns sjömän som innehar de aktuella behörighetsbevisen och certifikaten men som inte längre är aktiva inom sjömansyrket. Dessa handlingar behöver naturligtvis inte bytas ut eftersom de inte används längre. Av förslaget följer dock att dessa handlingar inte längre är giltiga, så om en sådan sjöman senare vill återuppta sin tjänst behöver denne således förnya sina handlingar. Vidare berörs sjömän som enbart arbetar på fartyg som går i inre fart inte av förslaget.

Enligt 6 kap. 3 § förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal får Transportstyrelsen meddela föreskrifter om avgifter för prövning av ansökan om behörighetsbevis och annan handling som visar behörigheten enligt denna förordning. De kostnader som uppstår för t.ex. utfärdande av nya behörighetsbevis och certifikat kan således täckas genom avgifter. Utgifter för Transportstyrelsen tas därför inom ram upp till full kostnadstäckning.

Sjömännen

En följd av att de tidigare utfärdade behörighetsbevisen och certifikaten inte längre är giltiga är att sjömännen för att kunna tjänstgöra som tidigare måste vända sig till Transportstyrelsen och ansöka om ett nytt behörighetsbevis eller certifikat. Avgiften för ett behörighetsbevis eller certifikat är 800 kr (år 2016). För att erhålla en handling behöver sjömannen naturligtvis uppfylla de eventuella nya krav som gäller för att få det aktuella behörighetsbeviset eller certifikatet. För att uppfylla de eventuella nya kraven kan det krävas att sjömannen genomgår en fortbildningskurs. Kostnaden för sådana kurser har av Transportstyrelsen bedömts uppgå till från 2 900 kr upp till 15 000 kr. I vissa fall kan sjömannen också behöva ett nytt läkarintyg för sjöfolk. Kostnaden för ett sådant intyg ligger mellan 800–2 000 kr.

Företagen

Förslaget får ingen direkt påverkan på företag eller rederier. Det kan dock vara så att rederier i sina avtal med sjömännen har avtalat att rederiet står för kostnader för fortbildningskurser samt utfärdande av behörigheter och certifikat varpå kostnaderna som redogjorts ovan kan drabba rederier.

